

Spis treści:

■ Aktualności

- Niższe opłaty i kary za usunięcie drzew i krzewów 1
- Administracyjne kary pieniężne 2
- Kalendarium naboru LIFE+ 3
- Opłata produktowa 4
- Dofinansowanie efektywności energetycznej dla polskich przedsiębiorstw 5
- Plany Ministerstwa Środowiska na 2011 r. 5

■ Porady prawne

- Opłaty za korzystanie ze środowiska w 2011 roku 6
- Opłaty za substancje kontrolowane 8
- Czy opłata środowiskowa jest kosztem uzyskania przychodu? 11

■ Temat numeru

- Jakie opłaty związane z ochroną środowiska należy uregulować na początku 2011 roku? 12

■ Finanse

- Nabór wniosków dla działania 2.1 i 2.2 14
- II edycja konkursu GreenEvo 15
- Termin składania wniosków kierowników PJB o przekazanie środków 16

■ Wykaz zmian w prawie 16

§ Aktualności

Niższe opłaty i kary za usunięcie drzew i krzewów

Ministerstwo Środowiska rozważa obniżenie wysokości kar administracyjnych za usunięcie drzew i krzewów bez wymaganego zezwolenia.

Zgodnie z art. 83. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości.

W przypadku nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, zezwolenie wydaje wojewódzki konserwator zabytków.

W wielu przypadkach właściciele nieruchomości wycinają drzewa i krzewy bez zezwolenia w wyniku nieznanności prawa. Część samorządowców postuluje o możliwość zwolnie-

nia z opłat i umarzania administracyjnych kar pieniężnych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

✓ WAŻNE!

Zgodnie z art. 89. administracyjną karę pieniężną ustala się w wysokości trzykrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów. Należy jednak pamiętać, że administracyjne kary pieniężne odgrywają ważną rolę jako instrument finansowy o charakterze prewencyjnym.

Ministerstwo Środowiska dostrzega konieczność zmiany przepisów, zwłaszcza w zakresie wysokości i metod naliczania administracyjnych kar pieniężnych za bezprawne usunięcie drzew i krzewów. Obecnie opracowuje ekspertyzę prawną na temat „nowej metody określania wartości drzew wraz ze współczynnikami różnicującymi oraz merytorycznym uzasadnieniem metody

Pamiętaj! 31.01.2011 r. upływa termin wnoszenia opłat i sprawozdań związanych z korzystaniem ze środowiska!

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce pierwszy w tym roku numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach informujemy o karach administracyjnych wynikających z projektu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przedstawiamy kalendarium Life+ oraz nowe stawki

opłaty produktowej. W dziale Porady prawne omówione zostały opłaty za korzystanie ze środowiska oraz za substancje kontrolowane.

Tematem numeru są opłaty, które należy uregulować do 31 stycznia i 28 lutego.

W dziale Finanse informujemy m.in. o terminie naboru wniosków w ramach działania 2.1 i 2.2., który trwa do 14 lutego.

Zachęcam do zapoznania się z pozostałymi artykułami. Wierzę, że informacje zawarte w tym numerze speł-

nią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Podgórska

Anna Podgórska
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: podgorska@dashofer.pl
tel. (22) 559 36 43

i zasadnością jej wprowadzenia do obiegu prawnego”.

Ma ona posłużyć do przygotowania projektu zmian Ustawy o ochronie przyrody oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie stawek

opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew.

Wysokość opłat za usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia ma ulec obniżeniu. Nie wykluczone jest, że resort środo-

wiska wprowadzi również możliwość umarzania nałożonej kary pieniężnej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach przez władze jednostek samorządu terytorialnego. ■

Redakcja

§ Aktualności

Administracyjne kary pieniężne

Ze względu na realizację działań nałożonych zarówno na właścicieli nieruchomości, przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz gminy, projekt nowej Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadza szereg administracyjnych kar pieniężnych, które powinny zmotywować poszczególne podmioty, biorące udział w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi do przestrzegania zasad określonych przedmiotową ustawą oraz osiągnąć wyznaczone cele.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta będzie mógł nałożyć administracyjną karę pieniężną, w drodze decyzji, na:

- **Przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w przypadku, gdy:**
 - a) odbiera odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

bez wymaganego wpisu do rejestru działalności regulowanej w wysokości 10 000 zł za każdy miesiąc prowadzenia działalności bez wymaganego wpisu do rejestru,

- b) miesza selektywnie zebrane odpady komunalne ze zmieszanymi odpadami komunalnymi, w wysokości od 10 000 zł do 50 000 zł,
- c) transportuje odpady komunalne do instalacji niewskazanej w uchwale w sprawie realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w wysokości od 500 zł do 2 000 zł za pierwszy ujawniony przypadek,
- d) przekaze nierzetelne sprawozdanie z realizacji zadań w wysokości do 10 000 zł,
- e) przekaze sprawozdanie z realizacji zadań po terminie, w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia.

- **Przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który nie działa na podstawie umowy zawartej z gminą i który nie wykonał obowiązku zapewnienia odpowiednich poziomów administracyjną karę pieniężną, obliczoną odrębnie dla wymaganego poziomu:**

- a) odzysku i recyklingu,
- b) redukcji odpadów komunalnych, ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania.

Środki finansowe pozyskane przez gminę z tytułu administracyjnej kary pieniężnej będą stanowiły dochód gminy.

Według projektu wojewódzki inspektor ochrony środowiska będzie nakładać, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną na:

- **gminę** w przypadku, gdy:
 - a) nie wykonała obowiązku zapewnienia odpowiednich po-

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, adwokat. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPiA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Współpracownik firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBİKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

- ziomów, obliczoną odrębnie dla wymaganego poziomu odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania; wysokość kary oblicza się jako iloczyn stawki opłaty za zmieszane odpady komunalne i brakującej masy, wyrażonej w Mg, odpadów wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów komunalnych oraz redukcji odpadów, ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- b) nie dopełniła obowiązków sprawozdawczych określonych w ustawie, w wysokości **500 zł** za każdy dzień opóźnienia;
- **prowadzącego instalację**, wpisaną do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w przypadku, gdy:
- a) odebrał od przedsiębiorcy odbierającego odpady komu-

- nalne od właścicieli nieruchomości zmieszane i zielone odpady komunalne, naruszając zasadę regionalizacji, w wysokości **500 zł** za każdy Mg odebranych odpadów,
- b) nie odebrał odpadów komunalnych od przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, odebranych w danym regionie, w wysokości **10 000 zł**, za każdy nieuzasadniony przypadek,
- c) nie odebrał odpadów komunalnych od przedsiębiorcy transportującego odpady komunalne do tej instalacji, wskazanej przez sejmik województwa jako instalacja zastępcza, w wysokości **10 000 zł**;
- **gminną jednostkę organizacyjną** w przypadku, gdy:
- a) miesza selektywnie zebrane odpady komunalne ze zmieszanymi odpadami komunalnymi w wysokości **od 10 000 zł do 50 000 zł**,

- b) transportuje odpady komunalne do instalacji niewskazanej w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, w wysokości **od 500 zł do 2 000 zł** za pierwszy ujawniony przypadek.

Proces legislacyjny

14 grudnia 2010 r. odbyło się I czytanie rządowego projektu Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dyskusja nad ustawą zakończyła się późnym wieczorem i wywołała sporo emocji. Swoje stanowisko na temat projektu zaprezentowały wszystkie kluby poselskie.

Ostatecznie projekt Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach został przekazany do dalszych prac w sejmowej komisji ochrony środowiska oraz komisji samorządu terytorialnego. ■

Redakcja

§ Aktualności

Kalendarium naboru LIFE+

LIFE+ to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej, który koncentruje się wyłącznie na współfinansowaniu projektów w dziedzinie ochrony środowiska.

Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja polityki ochrony środowiska oraz identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących ochrony środowiska.

Na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zostało zamieszczone pismo z oficjalnym stanowiskiem Komisji Europejskiej dotyczącym time sheets. Wymagania te należy wypełniać przy realizacji projektów dofinansowanych z LIFE+.

Termin	Etap/Wydarzenie
Luty 2011 r.	Ogłoszenie naboru wniosków.
15 lipca 2011 r.	Ostateczny termin nadsyłania wniosków LIFE+ do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
9 września 2011 r.	Ostateczny termin przekazania wniosków przez NFOŚiGW do Komisji Europejskiej.
wrzesień 2011 r. – maj 2012 r.	Komisja Europejska przeprowadza kolejne etapy oceny otrzymanych wniosków.
maj 2012 r. – czerwiec 2012 r.	Podpisywanie umów o przyznanie dofinansowania między Komisją Europejską a beneficjentem.
1 czerwca 2012 r.	Najwcześniejsza data rozpoczęcia projektu.

Konsultacje społeczne instrumentu finansowego dla środowiska 2014-2020 (kontynuacja LIFE+)

Komisja Europejska prowadzi obecnie konsultacje społeczne instrumentu finansowego dla środowiska na okres 2014-2020 (kontynuacja

LIFE+). Dokumenty oraz formularze konsultacyjne dostępne są na stronie <http://ec.europa.eu>.

Uwagi i komentarze do zamieszczonych dokumentów można zgłaszać w terminie do 15 lutego 2011 r. ■

Redakcja

 Aktualności

Opłata produktowa

1 stycznia 2011 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych.

Rozporządzenie określa szczegółowe stawki opłat produktowych dla poszczególnych opakowań i produktów wymienionych w Ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. W tabelach zostały zawarte obowiązujące stawki.

Tabela 1. Szczegółowe stawki opłat produktowych dla poszczególnych opakowań

Poz.	Rodzaje opakowań (jednostkowych, transportowych i zbiorczych)	Jednostkowa stawka w zł za 1 kg
1	opakowania z tworzyw sztucznych	2,73
2	opakowania z aluminium	1,37
3	opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej	0,82
4	opakowania z papieru i tektury	0,65
5	opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	0,26
6	opakowania z drewna	0,33

Tabela 2. Szczegółowe stawki opłat produktowych dla pozostałych produktów

Poz.	Symbol PKWiU	Rodzaj produktu	Jednostkowa stawka w zł za 1 kg
I. Oleje smarowe			
1	23.20.18-50	oleje smarowe,	2,07
	z wyłączeniem:		
	23.20.18-50.10	oleje smarowe do przeprowadzania przemian chemicznych innych niż proces specyficzny	
	23.20.18-50.40	oleje białe, parafina ciekła	
	23.20.18-50.60	mieszanki olejowe do obróbki metali, oleje zapobiegające przyleganiu do form, oleje antykorozyjne	
	23.20.18-50.80	oleje smarowe pozostałe oraz pozostałe oleje	
	23.20.40	oleje odpadowe	
II. Opony			
2	25.11.11	opony nowe pneumatyczne z gumy, w rodzaju stosowanych w samochodach osobowych	2,18
	25.11.13-55.00	opony nowe pneumatyczne z gumy, w rodzaju stosowanych w autobusach i samochodach ciężarowych, o współczynniku obciążenia ≤ 121	2,18
	25.11.13-57.00	opony nowe pneumatyczne z gumy, w rodzaju stosowanych w autobusach i samochodach ciężarowych, o współczynniku obciążenia > 121	1,09
	25.11.14-04	opony nowe pneumatyczne z gumy, w rodzaju stosowanych w pojazdach i maszynach rolniczych i leśnych	0,40
	25.11.14-06.00	opony nowe pneumatyczne z gumy, do pojazdów transportu bliskiego i maszyn w rodzaju stosowanych w budownictwie i przemyśle	0,40
	25.11.14-08.00	opony nowe pneumatyczne z gumy, z bieżnikiem daszkowym lub podobnym, pozostałe	0,10
	25.11.14-10.00	opony pozostałe, nowe, pneumatyczne z gumy, w innym miejscu niesklasyfikowane	0,10
	25.11.20	opony używane pneumatyczne z gumy	4,08
	25.12.10-30.00	opony bieżnikowane z gumy, w rodzaju stosowanych w samochodach osobowych	1,12
	25.12.10-50.00	opony bieżnikowane z gumy, w rodzaju stosowanych w autobusach i samochodach ciężarowych	0,56
	25.12.10-90.00	opony bieżnikowane z gumy, pozostałe	0,10

Od 1 stycznia obowiązuje również nowe Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej.

Redakcja

§ Aktualności

Dofinansowanie efektywności energetycznej dla polskich przedsiębiorstw

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zarezerwował kwotę 820 mln zł na dofinansowanie inwestycji służących poprawie efektywności energetycznej w najbardziej energochłonnych polskich przedsiębiorstwach.

10 stycznia 2011 roku w Warszawie odbyła się inauguracja nowego programu finansowego NFOŚiGW „Efektywne wykorzystanie energii”. Ma on na celu inicjowanie i wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych, służących poprawie efektywności energetycznej w najbardziej energochłonnych polskich przedsiębiorstwach.

Działania ekologiczne i chroniące klimat mogą być jednocześnie działaniami efektywnymi kosztowo i sprzyjającymi przedsiębiorcom. Pozwoli to na zmniejszenie zużycia energii, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w tych przedsiębiorstwach oraz podniesie

ich konkurencyjności na rynku gospodarczym.

Budżet programu

Łączna kwota, jaką zarezerwowano na lata 2011-2016 w budżecie programu, to 820 mln zł. Środki te będą pochodzić z opłat zastępczych i kar nakładanych przez Urząd Regulacji Energetyki na producentów energii.

Beneficjenci

O dofinansowanie może się starać każde przedsiębiorstwo, które w roku poprzedzającym złożenie wniosku zużyło minimum 50 GWh energii.

Realizacja programu

Program będzie realizowany w formie dwóch, kolejnych działań.

W pierwszym etapie dofinansowane będą audyty energetyczne i elektroenergetyczne. Program będzie realizowany od stycznia 2011 roku do

31 grudnia 2013 roku. Dla tego działania przewidziano budżet w wysokości 40 mln zł. Dofinansowanie w formie dotacji, w wysokości do 70% kosztów kwalifikowanych, będzie udzielane zgodnie z warunkami pomocy de minimis.

Druga część programu rozpocznie się w lipcu 2011 roku, a zakończy się 31 grudnia 2016 roku. Będzie polegała na dofinansowaniu inwestycji rekomendowanych w przeprowadzonym audycie, które zapewnią obniżenie zużycia energii o co najmniej 7%.

Budżet dla tego etapu wyniesie 780 mln zł. Dofinansowanie będzie udzielane w formie pożyczek pokrywających do 70% kosztów kwalifikowanych inwestycji, w wysokości od 3,5 do 42 mln zł, zaś wysokość oprocentowania ustalono na poziomie WIBOR 3M + 50 pkt bazowych. ■

Redakcja

§ Aktualności

Plany Ministerstwa Środowiska na 2011 rok

W 2011 roku resort środowiska zamierza m.in. kontynuować najważniejsze reformy dotyczące odpadów komunalnych, walki z szarą strefą oraz gospodarki wodnej i poprawy ochrony przeciwpowodziowej, a także sprawnie poprowadzić prezydencję w Radzie Unii Europejskiej.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Pierwsza z reform, nad którą trwają prace od zeszłego roku, zakłada uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi przez przekazanie

zarządzania odpadami gminom. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest już w Parlamencie. Jej wejście w życie planowane jest w marcu 2011 roku.

Gospodarka wodna

Kolejna kluczowa reforma dotyczy gospodarki wodnej. Zmianom ma ulec przede wszystkim system finansowania. Zwiększenie nakładów na gospodarkę wodną ma na celu poprawienie skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Wiąże się to z koniecznością uszczelnienia systemu opłat i zmiany redystrybucji

środków oraz stworzenia silnej władzy wodnej.

Jednym z punktów reformy jest odsuwanie obwałowań od rzek tak, aby zwiększyć przepustowość koryta i zwiększanie naturalnej retencji na obszarach dorzeczy. Założenia powinny zostać zaprezentowane na początku roku. Zapoczątkuje to wieloletnie działania, konieczne, żeby w pełni wdrożyć zmiany.

Ochrona klimatu

Istotną kwestią są również negocjacje dla Polski na arenie europejskiej,

dotyczące ochrony klimatu. Stale toczą się negocjacje na forum ONZ, w których Polska odegra kluczową rolę, jako kraj sprawujący prezydencję w Radzie Unii Europejskiej, kiedy odbędzie się kolejna Konferencja Klimatyczna ONZ w Durbanie (RPA) w grudniu 2011 roku.

Walka z szarą strefą

Do kolejnej reformy można zaliczyć walkę z szarą strefą na rynku opakowań, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji. W wyniku nieuczciwych praktyk Skarb Państwa traci co roku na rynku opakowań

ok. 200-400 mln zł oraz 50-80 mln zł na rynku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Wymaga to wprowadzenia wielu zmian w ustawach, m.in. o odpadach opakowaniowych, o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz ustawie o odpadach na wzór rozwiązań sprawdzonych już w krajach Unii Europejskiej. Wdrażanie tych rozwiązań ma zakończyć się w 2011 roku.

GreenEvo

Ważnym działaniem resortu środowiska będzie wspieranie innowacyjnych technologii ochrony środowiska

i kontynuacja projektu GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii. Druga edycja konkursu rozpoczyna się 17 stycznia 2011 roku.

Inspekcja Ochrony Środowiska

Jednym z zadań na 2011 rok jest usprawnienie systemu nadzoru nad przestrzeganiem prawa ochrony środowiska – usprawnienie Inspekcji Ochrony Środowiska. Reforma ma doprowadzić do sprawnego i skutecznego egzekwowania obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska. ■

Redakcja

Porady prawne

Opłaty za korzystanie ze środowiska w 2011 roku

31 stycznia mija termin wniesienia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz przekazania sprawozdania o ilości emisji do Urzędu Marszałkowskiego. Opłaty za korzystanie ze środowiska, obok administracyjnych kar pieniężnych, stanowią środki finansowo-prawne ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie Ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz Ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji – ogłoszona w Dz.U. z 2010 r. Nr 249, poz. 1657 wprowadza zmiany w opłatach za korzystanie ze środowiska, a mianowicie przesuwają o 2 lata – do 2013 r. termin wejścia w życie nowych zasad dotyczących opłat za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza (art. 285-288 Prawa ochrony środowiska, art. 60a, 61, 62 Ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji) oraz wprowadza zmiany w przepisach dotyczących opłat podwyższonych i kar za ścieki – dla dużych oczyszczalni.

Opłata za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

Za lata 2011 i 2012 opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza należy wносить nadal na dotychczasowych zasadach, gdyż według zmienionego przepisu przejściowego w art. 60a ust. 1 Ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji do opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o której mowa w art. 273 ust. 1 pkt 1 Prawa ochrony środowiska, należnej za okres do dnia 31 grudnia 2012 r. stosuje się przepisy art. 285-288 Prawa ochrony środowiska w dotychczasowym brzmieniu.

Nowe zasady będą obowiązywać dopiero od 2013 r. z tym, że według przepisów przejściowych opłaty za 2013 r. należy wnieść następująco:

- do 31 lipca 2013 r. za I półrocze 2013 r. – w wysokości 50% sumy opłat za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza należnych za I i II półrocze 2012 r.,
- do końca lutego 2014 r. za II półrocze 2013 r. – w wysokości

ustalanej na podstawie wielkości rocznej rzeczywistej emisji (określonej w rocznym raporcie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 USZE), pomniejszonej o kwotę opłaty uiszczonyj za pierwsze półrocze.

Zmiana dotyczy też wykazów opłatowych, bo według nowych zasad w 2013 r. nie będzie określonych wzorów dla wprowadzanych gazów lub pyłów do powietrza, a podmiot korzystający ze środowiska powinien przedłożyć do końca lutego 2014 r. marszałkowi województwa wykaz za cały 2013 r. sporządzony na podstawie informacji zawartych w raporcie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 Ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, uwzględniającym informacje o rodzajach substancji wprowadzonych do powietrza, wielkości emisji oraz wysokości opłat za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza uiszczonych za poprzedni rok kalendarzowy.

WAŻNE!

Podmiot korzystający ze środowiska powinien prowadzić aktualizowaną co pół roku ewidencję, zawierającą

odpowiednio informacje o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz dane, na podstawie których określono te ilości.

Kto i za co powinien ponosić opłaty za korzystanie ze środowiska?

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska ujednoliciła zasady naliczania i uiszczania opłat, którymi zostały objęte wszystkie elementy korzystania ze środowiska, a mianowicie:

- Wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza:
 - z kotłowni,
 - z procesów technologicznych, np. malowanie, lakierowanie, spawanie, obróbka drewna, galwanizacja, wyrób masy bitumicznej, wędzenie itp.,
 - ze spalania paliw przez środki transportu,
 - z przeładunku benzyn silnikowych,
 - z chowu lub hodowli drobiu.
- Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, tj.:
 - pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych wody opadowe lub roztopowe ujęte w systemy kanalizacyjne,
 - wody chłodnicze,
 - wody pochodzące z chowu i hodowli ryb,
 - wody zasolone.
- Pobór wód podziemnych i powierzchniowych wód śródlądowych i morskich wód wewnętrznych.
- Składowanie odpadów.

Do ponoszenia ww. opłat zobowiązane są podmioty korzystające ze środowiska:

- Przedsiębiorca oraz osoba prowadząca działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa.
- Jednostka organizacyjna, niebędąca przedsiębiorcą.

- Osoba fizyczna, niebędąca przedsiębiorcą, korzystająca ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia.
- Osoby fizyczne, niebędące przedsiębiorcami tylko w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia na wprowadzanie substancji lub energii do środowiska oraz pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód w rozumieniu Ustawy – Prawo wodne.

W przypadku składowania lub magazynowania odpadów, podmiotem korzystającym ze środowiska, zobowiązanym do ponoszenia opłat, jest posiadacz odpadów w rozumieniu Ustawy o odpadach, tzn. zarządzający składowiskiem odpadów. W zakresie składowania w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym oraz magazynowania odpadów bez wymaganej decyzji, powyższy obowiązek dotyczy każdego posiadacza odpadów, który dopuszcza się naruszenia.

Termin wniesienia opłat

Podmiot korzystający ze środowiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją, bez wezwania, na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska. Opłatę ustaloną według stawek obowiązujących w okresie, w którym korzystanie ze środowiska miało miejsce, należy wnieść do końca miesiąca po upływie każdego półrocza. Stawki opłat na 2010 r. zawiera Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2010 – M.P. Nr 57, poz. 780.

✓ WAŻNE!

W tym samym terminie podmiot zobowiązany jest do przedstawienia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony

środowiska wykazu zawierającego zbiorcze zestawienie informacji i danych o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

Wyjątek od tej zasady dotyczy podmiotów ponoszących opłatę za odprowadzane ścieki pochodzące z chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych – wnoszą oni opłatę w terminie 2 miesięcy po zakończeniu okresu od dnia 1 maja do dnia 30 kwietnia następnego roku, czyli do końca czerwca.

Podmioty te przekazują wykaz do końca miesiąca następującego po zakończeniu okresu od dnia 1 maja do dnia 30 kwietnia następnego roku, czyli do końca maja.

Zwolnienie z opłat

Zgodnie z art. 289 Ustawy – Prawo ochrony środowiska nie wnosi się opłat z tytułu tych rodzajów korzystania ze środowiska, których:

- kwartalna wysokość nie przekracza 200 zł – dotyczy korzystania ze środowiska za okres od I kwartału 2002 r. do II kwartału 2005 r.,
- półroczna wysokość nie przekracza 400 zł – dotyczy korzystania ze środowiska za okres od dnia 1 lipca 2005 r.

Jednak zwolnienie z obowiązku wniesienia kwartalnej opłaty nie zwalnia z obowiązku składania wykazów o zakresie korzystania ze środowiska.

Opłaty podwyższone

Zgodnie z art. 292 Ustawy – Prawo ochrony środowiska, w przypadku braku wymaganego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenia na pobór wód lub odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, podmiot ponosi opłaty podwyższone o:

- w okresie od 1.01.2002 r. do

- 11.01.2003 r. – 500% (wymiar x 6),
- w okresie od 12.01.2003 r. do 31.12.2006 r. – 100% (wymiar x 2),
- w okresie od 1.01.2007 r. do 31.12.2008 r. – 200% (wymiar x 3),
- od 1.01.2009 r. – 500% (wymiar x 6).

Marszałek województwa wymierza, na podstawie własnych ustaleń

- lub wyników kontroli wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska:
- opłatę w drodze decyzji, jeśli podmiot korzystający ze środowiska nie przedłożył wykazu zawierającego informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat,
 - opłatę w drodze decyzji w wysokości stanowiącej różnicę między opłatą należną a wynikającą z wykazu, jeżeli zamieszczone

w wykazie informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat nasuwają zastrzeżenia. ■

Anna Wojniak-Bieńko

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- Ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji – ogłoszona w Dz.U. z 2010 r. Nr 249, poz. 1657.

Porady prawne

Opłaty za substancje kontrolowane

Z powodu konieczności ochrony środowiska naturalnego stosowanie szeroko rozpowszechnionych, licznych substancji syntetycznych, które przyczyniają się zarówno do niszczenia atmosferycznej warstwy ozonowej, jak również wnoszą pewien wkład w tworzenie tzw. efektu cieplarnianego napotyka w ostatnich latach na liczne ograniczenia, w tym przede wszystkim o charakterze prawnym. Jednym z takich ograniczeń jest konieczność uiszczania stosownych opłat przez podmioty wprowadzające do obrotu w Polsce substancje kontrolowane, czyli substancje zubożające warstwę ozonową.

Uwagi ogólne

Podstawowymi aktami prawnymi, regulującymi problematykę związaną z opłatami za wprowadzanie do obrotu na terytorium Polski substancji kontrolowanych są:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1263, ze zmianami), dalej zwana „ustawą” lub „ustawą o substancjach zubożających warstwę ozonową”.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości stawki

opłaty za substancje kontrolowane (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 107).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane (Dz.U. z 2005 r. Nr 17, poz. 157).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wpływach z tytułu opłaty za substancje kontrolowane (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 108).

Zasadnicze znaczenie ma Ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową, która weszła w życie do polskiego porządku prawnego 15 czerwca 2004 r. Ustawa zapewniła przeniesienie do prawa polskiego prawa Unii Europejskiej w zakresie postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową, tj. Rozporządzenia (WE) nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

Podstawowym założeniem Ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową jest pełne dostosowanie prawa polskiego w zakresie problematyki postępowania z sub-

stancjami zubożającymi warstwę ozonową do prawa Unii Europejskiej.

WAŻNE!

Ustawa określa:

- zasady używania oraz obrotu substancjami kontrolowanymi oraz produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje,
- obowiązki podmiotów używających lub dokonujących obrotu substancjami kontrolowanymi oraz produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje,
- organy i jednostki właściwe w sprawach postępowania z substancjami kontrolowanymi.

Listę substancji kontrolowanych zawiera Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2037/2000 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową. Obejmuje ona m.in. substancje z grup: HCFC (są to halogenowe chloropochodne węglowodorów), które stosowane są głównie w sektorze chłodnictwa i klimatyzacji, freony CFC (chloropochodne węglowodorów) lub tetrachlorek węgla, halony czy bromek metylu. Związki te, ze względu na szkodliwy wpływ na środowisko naturalne, muszą być używane wyłącznie w układach zamkniętych, aby nie przedostawały się do atmosfery.

Szczegółowo o opłatach

Opłata za substancje kontrolowane to opłata obliczana i wpłacana w przypadku wprowadzenia po raz pierwszy na terytorium Polski zarówno nowych, odzyskanych, jak i po regeneracji:

- wodorochlorofluorowęglowodórów (HCFC), z wyjątkiem wykorzystywanych do produkcji innych substancji,
- chlorofluorowęglodorów (CFC), z wyjątkiem wykorzystywanych do produkcji leków,
- bromometanu, z wyjątkiem zastosowań kwarantannowych i przedwysyłkowych.

Podmiot wprowadzający zatem po raz pierwszy do obrotu na terytorium Polski powyższe substancje zobowiązany jest do ponoszenia z tego tytułu opłaty za substancje kontrolowane.

✓ WAŻNE!

Przez obrót – zgodnie z Ustawą o substancjach zubożających warstwę ozonową – należy rozumieć zbycie lub przekazanie substancji kontrolowanej kolejnemu podmiotowi lub osobie.

Podstawa wysokości opłaty

Podstawę obliczenia wysokości opłaty za substancje kontrolowane stanowi ilość substancji kontrolowanej wprowadzonej do obrotu, przy czym maksymalna wysokość stawki opłaty za substancje kontrolowane wynosi dwukrotność stawki opłaty za emisję substancji CFC do środowiska.

Szczegółowe opłaty

Szczegółowa wysokość stawki opłaty za substancje kontrolowane, uwzględniająca ich potencjał niszczenia ozonu, określona została

w Rozporządzeniu w sprawie wysokości stawki opłaty za substancje kontrolowane.

✓ UWAGA!

Wysokość stawki opłaty za wodorochlorofluorowęglowodory – HCFC, będące również składnikami mieszanin, zawiera Załącznik nr 1 do Rozporządzenia w sprawie wysokości stawki opłaty za substancje kontrolowane, zaś wysokość stawki opłaty za chlorofluorowęglowodory – CFC i bromometan, będące również składnikami mieszanin, zawiera Załącznik nr 2 do tego rozporządzenia.

Przykładowe wysokości stawki opłat

Przykładowe, wybrane stawki opłaty za wodorochlorofluorowęglowodory – HCFC, będące również składnikami substancji, są następujące:

Nazwa substancji	Wzór chemiczny	Oznaczenia skrótowe	Stawka opłaty zł/kg
Chlorodifluorometan	CHF ₂ Cl	HCFC-22 (R-22)	5,50
Chlorofluorometan	CH ₂ FCl	HCFC-31 (R-31)	2,00
Tetrachlorofluoroetan	C ₂ HFC ₄	HCFC-121 (R-121)	4,00
Trichlorodifluoroetan	C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₃	HCFC-122 (R-122)	8,00
Chlorotetrafluoroetan	C ₂ H ₂ F ₄ Cl	HCFC-124 (R-124)	2,20
Trichlorofluoroetan	C ₂ H ₂ F ₃ Cl	HCFC-131 (R-131)	5,00
Dichloropentafluoropropan	C ₃ H ₂ F ₅ Cl	HCFC-225 (R-225)	7,00
3,3-dichloro-1,1,1,2,2-pentafluoropropan	CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	HCFC-225ca (R-225ca)	2,50
1,3-dichloro-1,1,2,2,3-pentafluoropropan	CF ₂ ClCF ₂ CHClF	HCFC-225cb (R-225cb)	3,30
Trichlorotrifluoropropan	C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	HCFC-233 (R-233)	23,00
Dichlorotetrafluoropropan	C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	HCFC-234 (R-234)	28,00
Chloropentafluoropropan	C ₃ H ₂ F ₅ Cl	HCFC-235 (R-235)	52,00
Tetrachlorofluoropropan	C ₃ H ₃ F ₄ Cl	HCFC-241 (R-241)	9,00

Z kolei przykładowe, wybrane wysokości stawki opłaty za chlorofluoro-

węglowodory – CFC i bromometan, będące również składnikami miesza-

nia przedstawiają się w poniższy sposób:

Nazwa substancji	Wzór chemiczny	Oznaczenia skrótowe	Stawka opłaty zł/kg
Trichlorotrifluoroetan	C ₂ F ₃ Cl ₃	CFC-113 (R-113)	8,00
Dichlorotetrafluoroetan	C ₂ F ₄ Cl ₂	CFC-114 (R-114)	10,00
Chloropentafluoroetan	C ₂ F ₅ Cl	CFC-115 (R-115)	6,00
Chlorotrifluorometan	CF ₃ Cl	CFC-13 (R-13)	10,00
Pentachlorofluoroetan	C ₂ F ₅ Cl	CFC-111 (R-111)	10,00
Pentachlorotrifluoropropan	C ₃ F ₃ Cl ₅	CFC-213 (R-213)	10,00
Tetrachlorotetrafluoropropan	C ₃ F ₄ Cl ₄	CFC-214 (R-214)	10,00
Trichloropentafluoropropan	C ₃ F ₅ Cl ₃	CFC-215 (R-215)	10,00
Dichloroheksafluoropropan	C ₃ F ₆ Cl ₂	CFC-216 (R-216)	10,00

Konsekwencje braku opłaty

W przypadku niedokonania przez podmiot wpłaty opłaty za substancje kontrolowane, marszałek województwa ustala w drodze decyzji dodatkową opłatę za substancje kon-

trolowane w wysokości odpowiadającej 50% niewpłaconej kwoty z tytułu opłaty za substancje kontrolowane. W sprawach opłat za substancje kontrolowane stosuje się odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej.

Obowiązki dotyczące opłat

Podmiot wprowadzający do obrotu ww. substancje jest zobowiązany do:
➤ składania marszałkowi województwa, właściwemu ze względu na siedzibę albo miejsce za-

ROCZNE SPRAWOZDANIE O WYSOKOŚCI NALEŻNEJ OPŁATY ZA SUBSTANCJE KONTROLOWANE WPROWADZONE PO RAZ PIERWSZY DO OBROTU NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

1. Nazwa lub imię i nazwisko, siedziba lub adres (z podaniem nazwy gminy, powiatu i województwa) podmiotu wprowadzającego po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancje kontrolowane
2. Telefon kontaktowy
3. Numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej – REGON
4. Numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzspółnotowych
5. Rok, za który opłaty są ustalone

Objaśnienie:

*) W przypadku mieszanin zawierających substancje kontrolowane, należy podać wszystkie substancje kontrolowane wraz z ich udziałem w procentach wagowych.

Sporządził:

Imię i nazwisko, adres, telefon kontaktowy i podpis

.....

Miejscowość i data

Lp.	Nazwa chemiczna i oznaczenie skrótowe substancji kontrolowanej*)	Numer dokumentu celnego lub faktury zakupu	Nazwa i adres dostawcy	Ilość substancji kontrolowanej (kg)	Stawka opłaty (zł/kg)	Wysokość należnej opłaty (zł)
1	2	3	4	5	6	7
Razem						

Wzór sprawozdania o wpływach

Sprawozdanie o wpływach z tytułu opłaty za substancje kontrolowane powinno być sporządzone zgodnie z poniższym wzorem.

SPRAWOZDANIE O WPLYWACH Z TYTUŁU OPŁATY ZA SUBSTANCJE KONTROLOWANE

1. Województwo
2. Rok, którego sprawozdanie dotyczy

Lp.	Nazwa chemiczna i oznaczenie skrótowe substancji kontrolowanej	Ilość substancji kontrolowanej (kg)	Stawka opłaty (zł/kg)	Wysokość opłaty należnej (zł)	Wysokość opłaty wpłaconej (zł)
1	2	3	4	5	6
Razem					

Sporządził

Imię i nazwisko, telefon kontaktowy i podpis:

.....

mieszkania tego podmiotu, rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy ta opłata, ➤ wnoszenia na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego opłata dotyczy, opłaty za substancje kontrolowane. Obowiązek wniesienia opłaty za substancje kontrolowane powstaje na koniec roku kalendarzowego.

WAŻNE!

Podmiot używający substancji kontrolowanych na terytorium Polski ma obowiązek prowadzenia ewidencji substancji kontrolowanych oraz do przekazywania informacji zawartych w tej ewidencji raz w roku do dnia 28 lutego za rok poprzedni.

Wzór rocznego sprawozdania

Roczne sprawozdanie o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane wprowadzone po raz pierwszy do obrotu na terytorium Polski powinno być wykonane według poniższego wzoru.

Przeznaczenie opłat

Wpływy z opłaty za substancje kontrolowane, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody urzędów marszałkowskich, stanowią w 99,5% wpływy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, natomiast 0,5% stanowią dochody budżetu województwa samorządowego z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności i obsługę administracyjną

systemu tej opłaty. ■

dr Michał Kuliński
adwokat

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1263, ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości stawki opłaty za substancje kontrolowane (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 107).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane (Dz.U. z 2005 r. Nr 17, poz. 157).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wpływach z tytułu opłaty za substancje kontrolowane (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 108).

Porady prawne

Czy opłata środowiskowa jest kosztem uzyskania przychodu?

Zgodnie z Ustawą – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U z 2008 r. Nr 25, poz. 150, t.j. ze zm.) przedsiębiorcy korzystający ze środowiska naturalnego, czyli wprowadzający gazy lub pyły do powietrza, wprowadzający ścieki do wód lub ziemi, pobierający wodę lub składający odpady, muszą ponieść odpowiednią opłatę. Jest ona ściśle związana z uzyskanym przychodem i może zostać potraktowana jako koszt prowadzenia działalności gospodarczej. Należy jednak pamiętać, że do kosztów uzyskania przychodu nie można wliczać kar administracyjnych, wynikających z korzystania ze środowiska naturalnego.

Przedsiębiorcy, w zależności od profilu swojej działalności, są zobowiązani odprowadzać obowiązkową opłatę środowiskową. Kosztami podatkowymi są koszty poniesione

w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Niewątpliwie opłaty środowiskowe taki warunek spełniają. W konsekwencji mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów przez prowadzącego działalność gospodarczą, podlegającego zarówno ustawie o CIT, jak i PIT.

CIT

Przedsiębiorcy podlegający Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, ze zm.) (dalej „Ustawa CIT”) zaliczają opłatę środowiskową do kosztów uzyskania przychodów. Zgodnie z art. 15 Ustawy CIT kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1.

Do opłaty za korzystanie ze środowiska nie ma zastosowania wyłączenie wynikające z art. 16 ust. 1 pkt 19 Ustawy CIT. Zgodnie z jego treścią nie stanowią kosztów uzyskania przychodu kary, opłaty i odszkodowania oraz odsetki od tych zobowiązań z tytułu nieprzebrzeżenia przepisów w zakresie ochrony środowiska. Nie można jednak wydatków poniesionych na powyższą opłatę zakwalifikować jako koszty bezpośrednie. Nie można ich bowiem bezpośrednio powiązać z konkretnymi przychodami podatnika, są związane z całokształtem prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

Jeżeli spełnione są wszystkie kryteria zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodu wymienione w ich ogólnej definicji (art. 15 ust. 1 Ustawy o CIT), to opłaty te można rozliczyć podatkowo w dacie ich poniesienia, czyli w dniu ich ujęcia w księgach rachunkowych.

PIT

Opłata za korzystanie ze środowiska dotyczy również osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W myśl art. 22 ust. 1 Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307) („Ustawa PIT”) kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23.

Powyższa zasada zezwala na uznanie za koszty uzyskania przychodów wszelkich poniesionych kosztów, z wyjątkiem wymienionych w art. 23, pod warunkiem, że podatnik wykaże, że między tym wydatkiem, a osiągnięciem przychodu zachodzi związek przyczynowo-skutkowy tego typu, że poniesienie wydatku ma wpływ

na powstanie, zachowanie albo zabezpieczenie źródła przychodu.

Opłaty środowiskowe są związane z całokształtem prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, dlatego mogą one być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Ważne jest jednak to, że w przypadku, gdy przedsiębiorca nie przestrzegał przepisów o ochronie środowiska i nie uiszczał stosowanych opłat, bądź nie przestrzegał warunków wynikających z udzielonego mu pozwolenia na korzystanie ze środowiska lub innej decyzji, to nałożonych za takie działanie kar albo grzywien nie można zaliczyć do kosztów podatkowych.

Ustawa PIT wyłącza możliwość zaliczenia do kosztów podatkowych grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym

i w sprawach o wykroczenia oraz odsetek od tych grzywien i kar.

Do kosztów nie zalicza się też kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska. Oznacza to, że administracyjne kary pieniężne w razie korzystania ze środowiska z przekroczeniem lub naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu lub innej decyzji nie będą mogły być zaliczone do kosztów podatkowych.

Paulina Grabowska

§ Podstawa prawna:

- Art. 22 ust. 1; art. 23 ust. pkt 15 Ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 ze zm.).
- Art. 15 i 16 ust. 1 pkt 19 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.).

! Temat numeru

Jakie opłaty związane z ochroną środowiska należy uregulować na początku 2011 roku?

Początek 2011 roku przyniósł wiele zmian w aktach prawnych, mających zastosowanie do problematyki związanej z opłatami i funduszami w ochronie środowiska. Aby nie pogubić się w nowych regulacjach, warto usystematyzować Czytelnikom kwestie dotyczące obowiązku uiszczania stosowanych opłat, szczególnie tych, które muszą być uiszczone już w styczniu i w lutym.

Obowiązujące akty prawne

Do obowiązku uiszczania opłat związanych z ochroną środowiska w styczniu i lutym 2011 r. mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zmianami).

- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity: Dz.U. 2005 r. Nr 228, poz. 1947, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. z 2009 r. Nr 79, poz. 666).

Opłaty, które należy uregulować do 31 stycznia

Korzystanie ze środowiska

Do 31 stycznia 2011 r. podmiot korzystający ze środowiska, na podstawie Prawa ochrony środowiska, powinien uregulować następujące opłaty:

- Opłaty za korzystanie ze środowiska za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2010 r. za:
 - wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
 - wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
 - pobór wód oraz składowanie odpadów.

✓ WAŻNE!

Należy pamiętać, że opłaty za korzystanie ze środowiska wnosi się na rachunek urzędu marszałkowskiego:

- właściwego ze względu na miejsce rejestracji podmiotu, w przypadku emisji z urządzeń niestacjonarnych,
- właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska, w przypadku pozostałych opłat.

- Opłaty za korzystanie ze środowiska przez podmiot korzystający ze środowiska, o ile w roku

2010 na składowisku odpadów umieszczono odpady oraz wydobyto z niego odpady tego samego rodzaju.

Ponadto do dnia 31 stycznia 2011 roku podmiot korzystający ze środowiska powinien – na podstawie przepisu art. 286 Prawa ochrony środowiska – przedstawić wykaz informacji wykorzystywanych do ustalenia wysokości opłat oraz wysokość opłat za korzystanie ze środowiska wraz z wysokością należnych opłat za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2010 r.

✓ WAŻNE!

Wykaz taki powinien być złożony do właściwego marszałka województwa, a ponadto, w przypadku opłat za emisję do powietrza, pobór wody, ścieki, także do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, natomiast w przypadku opłat za składowanie odpadów – do gminy, bądź wójta, burmistrza czy prezydenta miasta.

Wydobywanie kopalin ze złoża

Do 31 stycznia 2011 r. podmiot wydobywający kopalinę ze złoża, na podstawie Prawa geologicznego i górniczego, powinien uregulować następujące opłaty:

- Opłatę eksploatacyjną za okres od 1 października do 31 grudnia 2010 r. Opłatę eksploatacyjną przedsiębiorca wydobywający kopalinę ze złoża powinien ustalić we własnym zakresie i wnieść ją, bez wezwania, na rachunki bankowe właściwej gminy oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

✓ WAŻNE!

Opłata eksploatacyjna stanowi w 60% dochód gminy, na terenie której jest prowadzona działalność objęta koncesją, zaś w 40% stanowi dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dodatkowo do 31 stycznia 2011 roku przedsiębiorca powinien przedsta-

wić organowi koncesyjnemu, gminie oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą dane dotyczące nazwy przedsiębiorcy, złoża, rodzaju, ilości wydobytej w kwartale kopaliny, przyjętej stawki oraz wysokości ustalonej opłaty, nazwy gminy, a w przypadku, gdy wydobywanie prowadzone jest na terenie więcej niż jednej gminy – ilości wydobytej kopaliny, a także wysokość opłaty przypadającej na poszczególne gminy.

Bezbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze

Do 31 stycznia prowadzący działalność w zakresie bezbiornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych na podstawie Prawa geologicznego i górniczego, powinien uregulować następujące opłaty:

- Opłaty za okres od 1 października do 31 grudnia 2010 r. z tytułu bezbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, oraz składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych.

Opłatę należy uregulować w wysokości 60% dla gminy, na terenie której jest prowadzona działalność objęta koncesją, w 40% natomiast dla Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ponadto prowadzący działalność w zakresie bezbiornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych lub składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, w terminie do 31 stycznia 2011 roku ma obowiązek przedstawić organowi

koncesyjnemu, gminie oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą:

- w przypadku składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, dane dotyczące nazwy przedsiębiorcy, nazwy składowiska, rodzaju i ilości umieszczonych w kwartale odpadów, przyjętej stawki oraz wysokości ustalonej opłaty, nazwy gminy, a w przypadku, gdy działalność jest prowadzona na terenie więcej niż jednej gminy – ilość umieszczonych odpadów, a także wysokość opłaty przypadającej na poszczególne gminy,
- w przypadku bezbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, dane dotyczące nazwy przedsiębiorcy, nazwy magazynu, rodzaju i ilości wprowadzonych w kwartale substancji, przyjętej stawki oraz wysokości ustalonej opłaty, nazwy gminy, a w przypadku, gdy działalność jest prowadzona na terenie więcej niż jednej gminy – ilość wprowadzonych substancji, a także wysokość opłaty przypadającej na poszczególne gminy.

Opłaty, które należy uregulować do 28 lutego

Wprowadzanie sprzętu elektronicznego i elektrycznego do obrotu

Do 28 lutego 2011 roku przedsiębiorca wprowadzający sprzęt elektroniczny i elektryczny do obrotu na terytorium Polski, który jest wpisany do rejestru Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, na podstawie Ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, powinien uregulować opłatę roczną.

Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu sprzęt elektryczny i elektroniczny powinien uregulować opłatę

roczną przez wpłacenie jej na odrębny rachunek bankowy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż obowiązek uiszczenia opłaty rocznej w 2011 roku nie dotyczy przedsiębiorców, którzy zarejestrowali swoją działalność w tym roku, dla nich obowiązek taki powstanie dopiero w przyszłym roku.

Wprowadzanie baterii lub akumulatorów

Na podstawie Ustawy o bateriach i akumulatorach przedsiębiorca, który prowadzi działalność w zakresie wprowadzania baterii lub akumulatorów na terytorium Polski (a który jest ponadto wpisany do prowadzonego przez Głównego Inspektora

Ochrony Środowiska), ma obowiązek – w terminie do 28 lutego 2011 roku – uregulować opłatę roczną na odrębny rachunek prowadzony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Należy pamiętać, że opłaty rocznej nie uiszcza się w roku, w którym została uiszczona opłata rejestrowa.

✓ **WAŻNE!**

Opłaty rocznej nie uiszcza wprowadzający baterie lub akumulatory, który jest jednocześnie wprowadzającym sprzęt elektryczny bądź elektroniczny i jest zarejestrowany w rejestrze Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, który, składając wniosek o wpis do rejestru, przedłoży informację o numerze rejestrowym, przyznanym zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku

o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

dr Michał Kuliński
adwokat

§ **Podstawa prawna:**

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. z 2009 r. Nr 79, poz. 666).

Finanse

Nabór wniosków dla działania 2.1 i 2.2

Ministerstwo Środowiska ogłosiło nabór w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektów w ramach priorytetu II.

Celem konkursu jest wyłonienie projektów, które w największym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celów określonych w II osi priorytetowej POIiŚ.

O dofinansowanie można się ubiegać w ramach działania:

- 2.1 – Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych (konkurs 5/POIiŚ/2.1/01/2011),
- 2.2 – Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich (konkurs nr 6/POIiŚ/2.2/01/2011).

Poziom współfinansowania projektu ze środków Funduszu Spójności

wynosi maksymalnie 85% wartości wydatków kwalifikowanych projektu. Poziom dofinansowania właściwy dla danego projektu zostanie określony zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód.

Termin i miejsce składania wniosków

Wnioski należy składać od **10 stycznia 2011 r. do 14 lutego 2011 r.** do:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie dla projektów o szacowanej wartości powyżej 25 mln euro,
- właściwego dla danego województwa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla projektów o szacowanej wartości poniżej 25 mln euro.

Działanie 2.1

Celem działania 2.1 jest redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami, niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

Do konkursu mogą przystąpić następujące podmioty:

- jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie wynosi 30 000 000 euro. W ramach tej kwoty ustanawia się rezerwę zabezpieczającą w wysokości 5 000 000 euro. Istnieje możliwość zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie

w ramach konkursu w czasie jego trwania.

Działanie 2.2

Celem działania 2.2 jest zwiększenie ilości terenów przywróconych do właściwego stanu przez rekultywację terenów zdegradowanych, zabezpieczenie osuwisk oraz zabezpieczenie brzegów morskich przed zjawiskiem erozji, dlatego w ramach konkursu wspierane będą m.in. następujące działania:

➤ rekultywacja terenów powojennych oraz zdegradowanych przez przemysł i górnictwo (włącznie z działaniami udostępniającymi tereny do rekulty-

wacji – usuwanie min, zanieczyszczeń ropopochodnych i chemicznych),

- projekty związane z zabezpieczeniem/stabilizacją osuwisk,
- modernizacja i budowa umocnień brzegowych.

Do konkursu mogą przystąpić następujące podmioty:

- jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- wojewodowie, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- urzędy morskie,

➤ wojsko – jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej oraz dla których jest on organem założycielskim lub organem nadzorczym.

Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie wynosi 40 000 000 euro. W ramach tej kwoty ustanawia się rezerwę zabezpieczającą w wysokości 5 000 000 euro.

Istnieje możliwość zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie w ramach konkursu w czasie jego trwania. ■

Redakcja

Finanse

II edycja konkursu GreenEvo

Rusza druga edycja konkursu GreenEvo. Firmy uczestniczące w Akceleratorze Zielonych Technologii GreenEvo otrzymują możliwość skorzystania z różnorodnych form wsparcia.

GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii to innowacyjny projekt Ministerstwa Środowiska przygotowany, żeby zbadać potencjał Polski w obszarze technologii środowiskowych, a także kompleksowo wesprzeć rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, które mają największe szanse skutecznie konkurować na globalnym rynku zielonych technologii.

Program ma ułatwić znalezienie odpowiednich źródeł dofinansowania działań, podejmowanych przez firmy. Dzięki współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwem Gospodarki i Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, przedsiębiorcy mogą poradzić sobie z dużą ilością przepisów, zasad i regulacji oraz skorzystać z dostępnych form wsparcia

dla producentów rozwiązań ekologicznych.

Dzięki uczestnictwu w programie, małe i średnie przedsiębiorstwa mogą uzyskać m.in:

- wsparcie instytucji rządowych na całym świecie,
- możliwość uczestnictwa w misjach gospodarczych wraz z przedstawicielami polskiego rządu, a także licznych seminariach, konferencjach,
- szeroką ofertę bezpłatnych szkoleń w zakresie sprzedaży, ochrony własności intelektualnej oraz dostępnych ścieżek finansowania.

Termin konkursu

Wnioski należy składać przez stronę www.greenevo.gov.pl od 17 stycznia 2011 r. do 28 lutego 2011 r.

Pierwsza edycja

W pierwszej edycji projektu (od listopada 2009 r.) wyłoniono 13 laureatów – technologii, które stały się ambasadorami Polski na międzynarodowych rynkach. Firmy odbyły cykl

szkoleń, przygotowujących je do sprzedaży na rynkach międzynarodowych. Brały udział w wyjazdach na imprezy targowe i spotkania z potencjalnymi partnerami w krajach Europy i Azji. Ministerstwo Spraw Zagranicznych i sieć polskich ambasad pomogły w promowaniu rozwiązań technologicznych, których odbiorcami w wielu krajach są instytucje rządowe.

Laureatka pierwszej edycji projektu Ministerstwa Środowiska GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii została firma Ecotech. Podpisała porozumienie o współpracy z rządem Armenii. Firma zajmie się neutralizacją odpadów niebezpiecznych na składowisku odpadów Nubaraszen na przedmieściach Erywania, stolicy kraju.

To porozumienie jest przykładem skutecznego transferu polskich zielonych technologii za granicę oraz dowodem na ich jakość i możliwość wykorzystania do rozwiązania problemów innych krajów. ■

Redakcja

 Finanse

Termin składania wniosków kierowników PJB o przekazanie środków

Kierownicy państwowych jednostek budżetowych powinni jak najszybciej złożyć wnioski o przekazanie środków.

Wnioski kierowników państwowych jednostek budżetowych składane są w NFOŚiGW w trybie ciągłym. Należy jednak pamiętać, że uzyskanie dofinansowania jest uzależnione od umieszczenia zadania objętego wnioskiem na liście zadań zakwalifikowanych do dofinansowania. O umieszczeniu na liście decyduje kolejność złożenia w NFOŚiGW kompletnego wniosku w ramach limitów środków finansowych.

Termin składania wniosków

Termin składania wniosków o przekazanie środków w 2011 roku upływa 15 lutego 2011 roku. Wniosek o przekazanie środków należy traktować tak, jak dotychczasowy wniosek o dofinansowanie.

 WAŻNE!

Wnioski złożone w NFOŚiGW do 31 grudnia 2010 roku, z wyjątkiem pozytywnie ocenionych wniosków państwowych jednostek budżetowych o dofinansowanie złożonych do dnia 30 listopada 2010 roku, powinny być złożone ponownie.

Lista zadań zakwalifikowanych do dofinansowania

Po zebraniu wniosków, NFOŚiGW stworzy listy zadań zakwalifikowanych do dofinansowania. W 2011 roku zostaną one przekazane do dysponentów właściwych części budżetowych.

Listy zadań zakwalifikowanych do dofinansowania na 2012 rok będą tworzone na podstawie wniosków kierowników państwowych jedno-

stek budżetowych o przekazanie środków złożonych w NFOŚiGW w drugim kwartale 2011 roku.

Listy będą uzgadnianie z dysponentami właściwych części budżetowych. Na tej podstawie NFOŚiGW poda kwotę planowaną na dofinansowanie zadań znajdujących się na listach.

Więcej informacji znajdują Państwo na stronie internetowej NFOŚiGW.

Redakcja

 Wykaz zmian w prawie

Zmiany w prawie	
Data wejścia w życie:	
12 stycznia 2011 r.	
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru formularza raportu oraz sposobu jego wprowadzania do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2011 r. Nr 3, poz. 4).	
5 stycznia 2011 r.	
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji zawartych w dokumentacji projektowej (Dz.U. z 2010 r. Nr 240, poz. 1608).	
1 stycznia 2011 r.	
Ustawa z dnia 25 listopada 2010 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz ustawy o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1592).	
31 grudnia 2010 r.	
Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2010 r. Nr 249, poz. 1657).	

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., al. Krakowska 271, 02-133 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 00, 559 36 66, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Podgórska, podgorska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 75 zł + 23% VAT, roczna 267 zł (11% taniej) + 23% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2010 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.